

## BABČA

Olomoucká zoologická zahrada se loučí. Loučí se i tlupa makaků a leckterý návštěvník. Mezi svými uhynula nejstarší samice Babča, která byla zakládající členkou chovu a sama zasloužilou matkou. Uhynula přirozeně v důsledku velmi vysokého věku, bez zranění. Makaci se dožívají 25 let, Babča pobývala na světě více než 30. Respektovaná, tolerována do posledního dne. „Byť široká veřejnost upozorňovala na její chatrně vypadající tělesnou schránku, nedali jsme se odradit natolik, že bychom ji z její makačí rodiny oddělili a nechali odcházet někde o samotě v zázemí. Stále přijímala potravu a těšila se z přítomnosti ostatních jedinců, viděla vyrůstat mláďata apod.“, uvádí zooložka Ing. Jiřka Vokurková. Do Zoo Olomouc přijela Babča původně z Říma už coby dospělá samice. Olomoucká zoo chová makaky od roku 2001. Celkem se v ní narodilo 91 mláďat. Tlupu loupeživého typu mohou návštěvníci pozorovat v jednom z největších a nejatraktivnějších výběhů zahrady, v němž se pohybují pospolu s makaky a vchází do něj po 42 m dlouhé visuté lávce, která se ocitá 7 m nad zemí.

## NEVIDÍM, NESLYŠÍM, NEMLUVÍM

V japonské šintoistické **svatyni** Nikkó Tóšógú ve městě **Nikkó** existuje **řezba ze 17. st.**, vyobrazující **Mizaru, Iwazaru, Kikazaru (nedívej se, neposlouchej, nemluv)**, která si zakrývají různé části hlavy. Inspirací pro ni se stali právě makaci a odkazuje k buddhistické myšlence, která vyzývá k tomu, abychom **se nedívali na škodlivé věci, nenaslouchali zlu a slovy nečinili jiným příkoří**.

## INTELIGENCE ODPOČÍVÁ V TERMÁLNÍCH PRAMENECH

V roce **1953** geniální **samice Imo** naplnila význam slova „opičit se“. Vědci zaregistrovali, která ji po zjištění, že je jednodušší sladké **brambory** nečistit od písku tlapkami, ale **omývat je ve vodě**, postupně ji následovala celá tlupa a od ní se to naučily i další tlupy v okolí. Poté, co své soukmenovce naučila umývat jídlo, tuto dovednost ještě zdokonalili - přišli na to, že mytí **v mořské** vodě dodá bramborům lepší chuť. Podobně se naučili nabrat pšenici i s pískem a hodit ji do vody, písek klesne na dno a pšenici pak jednoduše posbírají na hladině. V horách Nagana zjistili, že vlézt si v chladném období do **horkých pramenů** není vůbec nepříjemné, a aby se makaci nestávali lázeňskými hosty v lázních pro lidi, byly vybudovány **lázně speciálně pro ně**.

Počty těchto nejseverněji žijících primátů, kteří kromě ostrova **Hokaido** obývají celé **Japonsko**, se ve volné přírodě odhadují na cca **50 000 jedinců**. Je jim dán život dlouhý až 30 let, nicméně si ho zkracují návštěvami lidských **farem**, kde jsou nevídanými hosty. Dokáží si poradit s **rozmanitými teplotami**, od vyšších v subtropických oblastech jižního Japonska, až po -15 °C ve středním Japonsku na pahorkatinách a horách ostrova Honšú, na nejsevernějším ostrově Hokkaidó se již nevyskytují. Ne zbůhdarma se jim říká také „**sněžné opice**“, i proto, že v zimě dokáží vyhrabávat **potravu zpod sněhu**. Nepohrdnou ani kůrou stromů. Pochutnají si na **ovoci, listech, hmyzu, milují ořechy**. Dorozumívají se mezi sebou **pestrou škálou zvuků**. Typická je pro ně **hustá srst**, která je chrání před mrazem, **sedací mozol**, krátký ocas a **lícni torby**. O **mláďata** matka pečuje až po dobu 2 let.

### Iveta Gronská

tisková mluvčí, marketing  
gronska@zoo-olomouc.cz  
+420 608 101 325